

DERS 2: METİN ÇEVİRİ-1

Ders sonunda yapabilecekleriniz.

-İngilizce metin okumak.

-Terimleri açıklamak.

-Çevirisini yapabilmek.

-Soruları yanıtlamak.

-Yapıları görmek

I. GİRİŞ

Bilgisayarın yaşamımıza hızla girdiğini burada bir kere daha ifade etmeye gerek yok sanırım. Dünyada ve ülkemizde her geçen gün yeni uygulamalar ve alanların bilgisayarla yönetildiğini gözlüyoruz. Ancak ülkemiz teknolojiyi çok yakın izlemekle beraber kullanıcılar ve uzmanlar olarak Amerika ve İngiltere gibi gelişmiş ülkelerin biraz daha gerisindeyiz sanırım.

Bu çalışmayı düşünürken amacım özellikle bilgisayar kurslarına giden ve üniversitelerin değişik bölümlerinde okuyan öğrencilerin bilgisayar alanında karşılaştıkları yabancı dil sorunun çözülmesine yardımcı olmaktır. Ancak çalışma tam bir İngilizce eğitimini içermez, yalnızca bilgisayar alanında kullanılan İngilizce temel metinleri okuyup anlamakta okuyucuya yardımcı olmaktır. Bu nedenle bilgisayar, bilgi işlem, programlama, elektronik alanındaki temel konuları içeren seçme yazılar ele alınmış ve Türkçe'ye çevirileri yapılmıştır. Ardından yeni sözcükler ve gramer olarak metin genişletilerek okuyucuya özellikle bu alandaki terminoloji öğretilmeye çalışılmıştır.

A. ÇEVİRİ ÜZERİNE

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

Çevirmek, bir dildeki metni başka bir dile aktarmaktır. Diğer bir deyişle tercüme etmektir. Çeviri çeviriyi yapanlar açısından yeni bilgi alanlarına açılmanın bir yoludur. Ancak ülkemizde bilgisayar alanında yerleşmiş bir terminoloji olmadığından zaman zaman farklı terimlerle karşılaşmaktayız. Ancak inanıyorum ki kısa bir zaman içinde çeşitli medya ve eğitim kurumlarımız katkısıyla ortak bir bilgisayar terminolojiye sahip olacağız ve bilgisayar alanında diğer dillere karşılık terimleri üretebileceğiz.

Normal olarak çeviriyi yapan çevirmen, iki dili de bilir ve metni çevirir. Ancak önemli olan bir nokta metnin niteliğine göre okuyucuya hitap edebilmesidir. Özellikle bilimsel yazıların çevrilmesinde sözcüklere bağlı bir çeviri yapmak yerleşmemiş bir terminoloji ile zor olabilir.

Diğer bir konuda çeviri yaparken tercih edeceğimiz yaklaşımlardır: Burada çevirilerinizi yaparken göz önünde bulundurabileceğiniz iki kavramdan söz etmek istiyorum. Bunlar eşdeğerlilik ve öz yeterliliklerdir. Bu iki kavram özgün metin ile çevrilen metin arasındaki ilişkiyi belirler. İki metin anlamsal olarak eşdeğerli olabileceği gibi metin türü olarak da bir eşdeğerlilik söz konusu olabilir. Bu ifadeyi açacak olursak çeviri özgün metnin sözcüklerinin birebir karşılığında oluşmaz ama anlam olarak aynısını verir.

Yeterlilik kavramı ise, özgün metnin çevirisinde içeriğin amacı ve okuyucu kitlesinin düzeyinin ön plana alınarak çevirinin yapılmasıdır. Yani çevirmen özgün metni içerik olarak kavrar ve onu kendi okuyucuna uygun biçimde aktarır.

II. Lesson: COMPUTERS

A computer is any device that computes, calculates, or reckons. The definition of a computer has become more limited in contemporary usage. A computer is now defined as an electronic device that processes data, is capable of receiving input and output, and possesses such characteristics as high speed, accuracy, and the ability to store a set of instructions for solving a problem.

Computers are electronic devices composed of switches, wires, motors, transistors, and integrated circuits, assembled on frames. The frames form components such as microprocessor, harddisk, floppy disks, and main board. These components are wired together into a network called a computer system or computer.

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

Computers can perform a variety of mathematical calculations, ranging from simply adding and subtracting to solving complicated math equations that involve thousands of steps. They can repeat a complicated calculation millions of times without error.

Computers can print out whole paragraphs of text matter, write letters, draw pictures, or plot curves and draw graphs. They can sort data, merge lists, search files, and make logical decisions and comparisons.

A computer may range in size from rather small desk-top devices with limited capability to huge machines occupying several large rooms. It may be constructed as a single, integral device, or as a group of machines, remotely connected but functioning as a unit. The individual parts may be located within the same building or scattered across the country, connected by telephone lines.

Computers can be characterized by their function. Special-purpose computers are built to solve one kind of problem, such as processing airline reservations or controlling a metalworking machine. General-purpose computers can be used for many business, scientific, educational, social, and other applications. These machines are not limited to one type of problem, but lend themselves to the solution of many.

A. TERİMLER

computer = bilgisayar

device = aygıt, (cihaz)

compute = hesaplamak

calculate = hesaplamak

reckon = saymak, hesaplamak

frame= gövde, iskelet

contemporary = çağdaş

possess = sahip olmak

receive = almak, kabul etmek

accuracy = doğruluk

store = saklamak

instruction = komut

switch = anahtar

wire = tel, kablo, (bağlamak)

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

motor = motor

integrated circuit = tümleşik devre, (entegre devre)

microprocessor = mikroişlemci

harddisk = sabit disk

floppy disk = disket sürücü (disket)

main board = ana kart

network = ağ, (şebeke)

computer system = bilgisayar sistemi

adding = toplama

subtracting = çıkarma

equations = denklem

print = basmak, yazıcıdan çıktı almak

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

draw = çizmek

plot = çizmek, (plan ya da harita gibi şeyler çizmek)

sort = sıralamak

data = veri

merge = birleştirmek

search = aramak

logical = mantıklı

comparison = karşılaştırma

desk-top = masa-üstü

remotely = uzak olarak

scattered = ayrılmış, dağılmış

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

line = hat

special-purpose = özel-amaçlı

airline reservation system = havayolları yer ayırtma sistemi

scientific = bilimsel

educational = eğitimsel, (eğitimle ilgili)

social = sosyal

application = uygulama

solution = çözüm

B. TERİMLER VE TÜRKÇE OKUNUŞU (İNGİLİZCE BİLMEYENLER İÇİN).

computer (kompütür, kımputür)

device (divays)

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

compute (kompü:t)

calculate (kalküleyt)

reckon (rekın)

frame (freym)

contemporary (kontempıreri)

possess (pozes)

receive (risi:v)

accuracy (akküreysi)

store (sto:r)

instruction (istrakşın)

switch (sviç)

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

wire (vayr)

motor (motor)

integrated circuit (integreytđ sörkıt)

microprocessor (mikroprosesesır)

harddisk (harddiks)

floppy disk (flopi disk)

main board (meyn bord)

network (network)

computer system (kompüter sistım)

adding (eding)

subtracting (sabtrakting)

equations (ekueyjıns)

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

print (print)

draw (drow)

plot (plot)

sort (sort)

data (deyta)

merge (mörç)

search (sörç)

logicial (locikıl)

comparison (komperısın)

desk-top (dektop)

remotely (rimu:tli)

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

scattered (sketırd)

line (layn)

special-purpose (speşıl pörpıs)

airline reservation system (eirlayn rezırveyşın sistım)

scientific (sayntifik)

educational (ecükeyşımıl)

social (sořıl)

application (eplikeyřın)

solution (soluřın)

C. TÜRKÇE ÇEVİRİSİ

Bilgisayar, sayan ya da hesaplama yapan bir aygıttır. Bu tanım bugün için sınırlı kalmıştır. Őimdi bilgisayar, çok hızlı ve doğru işlem yapabilen, girdiyi alıp çıktıyı verebilen ve bir problemi çözmek için bir dizi komutu saklayabilen elektronik bir aygıttır.

Bilgisayarlar bir gövde üzerine birleştirilmiş anahtar, kablo, motorlar, transistör ve tümleşik devrelerden oluşan elektronik bir aygıttır. Gövdeyeřekil veren bileşenler mikroşlemci, sabit

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

disk, disket sürücü ve ana karttır. Bu bileşenlerin bir ağolarak birleştirilmesi bilgisayar sistemini ya da bilgisayarı oluşturur.

Bilgisayarlar basit toplama ve çıkarma işleminden başlayarak binlerce adımı olan karmaşık denklemlere kadar birçok matematiksel işlemi gerçekleştirebilirler. Bilgisayarlar karmaşık bir hesaplamayı hatasız olarak milyonlarca kez yineleyebilirler.

Bilgisayarlar bir metnin tamamını yazıcıdan listeleyebilir, mektup yazabilir, resim çizebilir ya da daire yapabilir ve grafik çizebilirler. Bilgisayarlar verileri sıralayabilir, listeleri birleştirebilir, dosyaları arayabilir, mantıksal karar verebilir ve karşılaştırma yapabilirler.

Büyükölçekte bir bilgisayar, sınırlı yeteneği olan oldukça küçük bir masa-üstü aygıttan, birkaç odayı işgal eden büyük bir bilgisayara kadar değişebilir. Tamamı tek bir parça

olabileceği gibi, tek bir birim olarak çalışacak uzak yerlerdeki bir grup makineden de oluşabilir. Bilgisayarın önemli kısmı aynı binada olabileceği gibi telefon hatlarıyla bağlı olarak ülkeye dağılmış da olabilir.

Bilgisayarlar fonksiyonlarına göre ayrılabilirler. Özel-amaçlı bilgisayarlar hava yolları yer ayırma ya da bir metal işleme makinesinin kontrolü gibi bir çeşit sorunun çözümü için geliştirilirler. Genel-amaçlı bilgisayarlar, bilimsel, eğitimsel, sosyal ve diğer uygulamalar olmak üzere birçok işte kullanılırlar. Bu bilgisayarlar bir sorunun çözümü için geliştirilmezler.

Kendilerini birçok sorunun çözümü de adanmışlardır.

D. SORULAR (QUESTIONS)

Aşağıdaki soruları metne dayanarak İngilizce olarak yanıtlayınız:

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

1. What is a computer? (bilgisayar nedir?)
2. What does a computer do? (bilgisayar ne yapar?)
3. What are the characteristics of a computer? (bilgisayarın özellikleri nelerdir?)
4. What does the frame include? (gövde neyi içerir?)
5. What kind of arithmetic operation can a computer do? (bilgisayar ne tür aritmetik işlem yapabilir?)
6. What can you say for the sizes of computers? (bilgisayarların boyutları için neler söyleyebilirsiniz?).
7. What is a special-purpose computer? (özel amaçlı bilgisayar nedir?)
8. What is a general-purpose computer? (genel amaçlı bilgisayar nedir?)
9. How are the components connected to each other? (bileşenler bir birine nasıl bağlanır?)
10. What is the meaning of logical decisions and comparisons? (mantıksal kararlar ve karşılaştırmaların anlamı nedir?)

E. BAZI YAPILAR

Composed of ('den oluşmak)

Örnekler:

- Computers are electronic devices composed of switches, wires, motors, transistors, and integrated circuits, assembled on frames.

- FC trainers' team was composed of 10 programmers and 5 engineers.

Perform (yerine getirmek, yapmak, yürütmek gibi bilgisayar alanında yaygın kullanılan bir fiildir.)

Örnekler:

- Computers can perform a variety of mathematical calculations, ranging from simply adding and subtracting to solving complicated math equations that involve thousands of steps.

- You need to perform additional configuration steps. (ek yapılandırma adımlarını yerine getirmeye gerek duyarsınız.)

- For Windows 2000, the DHCP Client service is used to perform dynamic registrations and updates, regardless of whether the computer uses a DHCP server or static configuration to obtain its IP address.

Faruk Çubukçu Bilgi Teknolojileri

Tel: 232-483 00 50 – 0533-4260545 | info@farukcubukcu.com

- It offers the ability to perform query testing of DNS servers and obtain detailed responses as the command output. (DNS sunucularında sorgu testinin yapılmasını ve komut çıktısıyla birlikte ayrıntılı yanıt sağlar.)